

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від _____ № _____

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ **про наглядову раду закладу охорони здоров'я**

I. Загальна частина

1. Це Положення визначає правовий статус, мету діяльності, склад наглядової ради державного, комунального закладу охорони здоров'я (далі – наглядова рада), права та обов'язки голови, членів та секретаря наглядової ради, а також порядок організації роботи наглядової ради.

2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

комітет з аудиту - постійно діючий орган наглядової ради, який відповідає за контроль за процесами внутрішнього і зовнішнього аудиту, погодження фінансової звітності, що підготована керівництвом закладу, відбір незалежного аудитора та отримання результатів аудиту;

комітет з етики та медичної практики - постійно діючий орган наглядової ради, який відповідає за розгляд звернень, заяв і скарг пацієнтів та/або працівників закладу охорони здоров'я щодо порушення їх прав;

комітет з якості медичної допомоги і безпеки пацієнтів - постійно діючий орган наглядової ради, який відповідає за безперервний процес поліпшення якості медичної допомоги закладом охорони здоров'я та гарантує, що заклад охорони здоров'я вживає всіх необхідних заходів для безпеки пацієнтів;

комітет наглядової ради - консультативно-дорадчий орган наглядової ради, який надає наглядовій раді допомогу у здійсненні її функцій шляхом попереднього вивчення та розгляду питань, що належать до її компетенції, та забезпечує ефективне виконання нею своїх функцій;

підрозділ внутрішнього аудиту - підрозділ закладу охорони здоров'я, до функцій якого входять, зокрема, перевірка, оцінювання та моніторинг відповідності й функціонування систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю закладу охорони здоров'я.

II. Правовий статус

3. Наглядова рада є колегіальним органом стратегічного управління закладу охорони здоров'я, який представляє інтереси власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу) та інтереси громадськості, створює умови для захисту прав пацієнтів та працівників закладу охорони здоров'я, а також підзвітності й прозорості діяльності керівника закладу охорони здоров'я. Наглядова рада не бере участі в поточному управлінні закладом охорони здоров'я.

4. Наглядова рада у своїй діяльності керується Конституцією та законами

України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, статутом (положенням) закладу охорони здоров'я і положенням про наглядову раду.

5. Метою діяльності наглядової ради є:

- 1) забезпечення ефективного управління закладом охорони здоров'я у спосіб, що збалансовує та задовольняє інтереси усіх зацікавлених сторін;
- 2) гарантування надання якісної та доступної медичної допомоги;
- 3) забезпечення реалізації прав пацієнтів та працівників закладу;
- 4) сприяння ефективній реалізації прав власника на управління закладом.

6. Основними принципами діяльності наглядової ради є:

колегіальність та відкритість у прийнятті рішень;
прозорість діяльності;
неупередженість і рівноправність членів наглядової ради;
незалежність;
орієнтація на якомога повне дотримання прав пацієнтів та дотримання інтересів громади.

7. Наглядова рада регулярно, але не рідше одного разу на квартал, оприлюднює результати своєї діяльності на офіційному вебсайті закладу охорони здоров'я та/або у засобах масової інформації.

ІІІ. Повноваження наглядової ради

8. До повноважень наглядової ради належить:

- 1) погодження стратегічного, річного планів діяльності закладу охорони здоров'я, затвердження показників ефективності діяльності закладу охорони здоров'я та створення системи контролю за їх реалізацією;
- 2) погодження проєктів фінансового плану закладу охорони здоров'я та звіту про його виконання;
- 3) погодження принципів побудови організаційної структури закладу охорони здоров'я, внесення пропозицій щодо оптимізації організаційної структури за напрямками діяльності;
- 4) надання рекомендацій власнику закладу охорони здоров'я (уповноваженому ним органу) щодо призначення на посаду та/або звільнення з посади керівника закладу охорони здоров'я, а також щодо умов контракту з ним, матеріальної винагороди за ефективне управління закладом охорони здоров'я та матеріальної відповідальності за можливу шкоду внаслідок недбальства або умисних дій в порядку, визначеному законодавством;
- 5) забезпечення запобігання, виявлення та врегулювання конфліктів інтересів керівника закладу охорони здоров'я та членів наглядової ради закладу охорони здоров'я, а також інформування власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу) про виявлені порушення;

6) погодження рішень про вчинення значних правочинів, якщо сума або вартість майна, що є предметом такого правочину, перевищує розмір, визначений чинним законодавством або статутом закладу охорони здоров'я;

7) надання згоди на вчинення господарського зобов'язання, щодо вчинення якого є заінтересованість у випадках, передбачених законом;

8) утворення підрозділу внутрішнього аудиту закладу охорони здоров'я, затвердження порядку проведення внутрішнього аудиту та надання власнику закладу охорони здоров'я (уповноваженому органу) звітів за його результатами;

9) прийняття рішення про необхідність проведення зовнішнього аудиту закладу охорони здоров'я та/або залучення суб'єкта оціночної діяльності для проведення оцінки господарського зобов'язання на відповідність його умов звичайним ринковим умовам;

10) формування політик уникнення конфлікту інтересів у закладі охорони здоров'я та затвердження правил ділової етики;

11) створення системи контролю за дотриманням норм етики та деонтології, вимог законодавства та прав пацієнтів під час здійснення медичного обслуговування, а також за своєчасним, достовірним і повним публічним розкриттям інформації, яка підлягає оприлюдненню закладом охорони здоров'я відповідно до законодавства;

12) затвердження внутрішніх політик з питань забезпечення належного розгляду скарг пацієнтів (їх законних представників, членів сім'ї та родичів) та реагуванням закладу охорони здоров'я на такі скарги, в тому числі формування статистики скарг пацієнтів, виявлення системних проблем закладу охорони здоров'я, порушень прав пацієнтів та сприяння їх вирішенню;

13) створення системи контролю за дотриманням прав працівників закладу охорони здоров'я, а також за забезпеченням належного розгляду скарг працівників щодо порушення їх прав;

14) інформування власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу) про недоліки діяльності такого закладу, випадки недодержання норм етики та деонтології і вимог законодавства під час здійснення медичного обслуговування населення, внесення пропозицій з питань покращення діяльності закладу охорони здоров'я, розвитку матеріально - технічної бази та інфраструктури закладу охорони здоров'я, якості медичного обслуговування населення, забезпечення прав та безпеки пацієнтів;

15) подання пропозицій власнику закладу охорони здоров'я (уповноваженому ним органу) та/або керівнику закладу охорони здоров'я щодо вжиття заходів для усунення виявлених порушень та підвищення рівня безпеки пацієнтів у закладі охорони здоров'я;

16) оприлюднення результатів своєї роботи та висвітлення своєї діяльності у засобах масової інформації, на зборах, конференціях, розміщення інформації про діяльність наглядової ради на будь-яких інформаційних носіях та в доступних для пацієнтів місцях;

17) формування та затвердження плану ротації, його оприлюднення на офіційному вебсайті власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу) та/або закладу охорони здоров'я, здійснення ротації членів наглядової ради;

18) налагодження співробітництва із наглядовими радами інших закладів охорони здоров'я (у тому числі іноземних) з метою обміну досвідом, поширення передових практик, формування експертних груп;

19) розгляд інших питань, що визначаються статутом закладу охорони здоров'я та внутрішніми положеннями закладу охорони здоров'я.

Вирішення питань, передбачених підпунктами 1 - 9, 12 – 18, 20 цього пункту Положення, наглядовою радою є обов'язковим.

Рішення наглядової ради, прийняті в межах її компетенції, обов'язкові для виконання закладом охорони здоров'я.

IV. Права та обов'язки членів наглядової ради

9. Члени наглядової ради мають право:

1) отримувати повну, достовірну та своєчасну інформацію про заклад охорони здоров'я, необхідну для виконання своїх функцій (включаючи доступ до інформації з обмеженим доступом за умови її деперсоніфікації).

2) ознайомлюватись із документами закладу охорони здоров'я, отримувати їх копії. Вищезазначена інформація та документи надаються членам наглядової ради протягом 5 робочих днів з дати подання відповідного запиту на керівника закладу охорони здоров'я та/або секретаря наглядової ради;

3) отримувати порядок денний та інформаційний пакет засідань наглядової ради;

4) брати участь у засіданнях наглядової ради та її комітетів безпосередньо у місці їх проведення або через засоби електронного зв'язку (відео- та/або голосові конференції), які забезпечують усім учасникам можливість чути один одного та спілкуватися між собою;

5) ініціювати розгляд питань на чергових та позачергових засіданнях наглядової ради шляхом внесення їх до порядку денного;

6) в разі незгоди надавати у письмовій формі зауваження на рішення наглядової ради, які додаються до протоколу засідання і є його невід'ємною частиною;

7) отримувати інформацію та/або ініціювати робочі зустрічі (в тому числі за допомогою електронних засобів зв'язку) з керівником закладу охорони здоров'я, його заступниками, а також медичним директором або особами, які тимчасово виконують їх обов'язки;

8) залучати до розгляду питань, що належать до компетенції наглядової ради, зовнішніх та внутрішніх експертів (за згодою) та отримувати їх професійні консультації;

9) отримувати винагороду за виконання функцій члена наглядової ради в порядку та на рівні, визначеному відповідними внутрішніми актами власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу) та/або цивільно-правовим договором.

10. Члени наглядової ради зобов'язані:

1) діяти в інтересах закладу охорони здоров'я, добросовісно, розумно та не перевищувати своїх повноважень;

2) керуватися у своїй діяльності законодавством України, Статутом закладу охорони здоров'я, цим Положенням, договором між членом наглядової ради та закладом охорони здоров'я та іншими внутрішніми документами закладу охорони здоров'я, принципами корпоративного управління України;

3) особисто брати участь у чергових та позачергових засіданнях наглядової ради та в роботі комітетів наглядової ради, до яких вони входять, окрім випадків, коли присутність члена наглядової ради неможлива з поважних причин;

4) дотримуватися встановлених у закладі охорони здоров'я правил та процедур щодо конфлікту інтересів. Негайно повідомляти Голову наглядової ради про обставини, що перешкоджають виконанню ним своїх посадових обов'язків. Завчасно розкривати інформацію про наявні або потенційні конфлікти інтересів;

5) не розголошувати конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, яка стала їм відомою у зв'язку із виконанням функцій члена наглядової ради, особам, які не мають доступу до такої інформації, а також не використовувати її у своїх власних інтересах або в інтересах третіх осіб;

6) утримуватися від дій, які можуть призвести до втрати незалежним членом наглядової ради (представником громадськості) своєї незалежності.

V. Склад наглядової ради

11. До складу наглядової ради може входити не менше п'яти та не більше п'ятнадцяти членів із врахуванням вимог пункту 5 Порядку утворення наглядової ради закладу охорони здоров'я.

12. Строк повноважень члена наглядової ради становить 5 років. Одна і та сама особа (як представник власника, так і незалежний член наглядової ради (представник громадськості)) не може бути членом наглядової ради більше двох строків підряд.

13. Членство у наглядовій раді припиняється у разі:

1) систематичної відсутності (трьох і більше разів за рік) без поважних причин члена наглядової ради на її засіданнях;

2) виникнення конфлікту інтересів у члена наглядової ради;

3) втрати незалежності незалежним членом наглядової ради (представником громадськості);

4) надходження мотивованого повідомлення від органу/організації, від якого/якої делеговано незалежного члена наглядової ради (представника громадськості), за підписом керівника про відкликання свого представника та припинення його членства у наглядовій раді;

5) неможливості члена наглядової ради брати участь у роботі наглядової ради за станом здоров'я, визнання у судовому порядку члена наглядової ради недієздатним або обмежено дієздатним;

6) розголошення або використання у своїх власних інтересах або в інтересах третіх осіб конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, яка стала відомою члену наглядової ради у зв'язку із виконанням його функцій;

7) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо члена наглядової ради;

8) подання членом наглядової ради відповідної заяви про припинення членства;

9) заміни члена наглядової ради у рамках планової ротації;

10) смерті члена наглядової ради;

11) визнання діяльності наглядової ради незадовільною відповідно до пункту 32 цього Положення та прийняття власником закладу охорони здоров'я (уповноваженим ним органом) рішення про формування нового складу наглядової ради.

Припинення повноважень члена наглядової ради оформлюється протоколом наглядової ради. З припиненням повноважень члена наглядової ради одночасно припиняється дія укладеного з ним договору.

14. У разі припинення незалежним членом наглядової ради (представником громадськості) членства у наглядовій раді проводиться конкурс на заповнення вакантної посади незалежного члена наглядової ради (представника громадськості).

Рішення про включення нового члена до наглядової ради затверджується власником закладу охорони здоров'я (уповноваженим ним органом) відповідно до вимог пункту 27 Порядку утворення наглядової ради закладу охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № __ від _____.

VI. Робочі органи наглядової ради

15. Робочими органами наглядової ради є голова, заступник голови, секретар та комітети наглядової ради.

16. Будь-який член наглядової ради може бути обраний її головою. Голова наглядової ради обирається на засіданні наглядової ради з числа її членів шляхом таємного голосування простою більшістю голосів від її складу. Особа, кандидатура якої поставлена на голосування, не бере участі у голосуванні з даного питання.

Голова очолює наглядову раду і відповідає за виконання покладених на неї завдань. Голова наглядової ради може бути змінений за рішенням більшості членів наглядової ради та у випадку припинення його повноважень як члена наглядової ради відповідно до вимог пункту 13 цього Положення.

Голова наглядової ради:

1) організовує діяльність наглядової ради та здійснює контроль за реалізацією плану роботи (робочого плану) наглядової ради;

2) пропонує кандидатуру секретаря наглядової ради для обрання на засіданні наглядової ради;

3) скликає та веде засідання наглядової ради, виносить на розгляд наглядової

ради пропозиції щодо порядку денного засідання, підписує рішення наглядової ради;

4) підписує листи та інші документи наглядової ради;

5) організує роботу зі створення комітетів наглядової ради, висування членів наглядової ради та залучених зовнішніх експертів до складу комітетів, а також координує діяльність, зв'язки комітетів між собою та з власником закладу охорони здоров'я (уповноваженим ним органом), його керівником;

6) представляє наглядову раду у взаємовідносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, власником закладу охорони здоров'я (уповноваженим ним органом), підприємствами, установами, організаціями;

7) забезпечує проведення оцінки роботи наглядової ради, складення щорічного звіту наглядової ради закладу охорони здоров'я за результатами її діяльності та звітування про діяльність наглядової ради перед власником закладу охорони здоров'я та громадськістю;

8) здійснює інші функції, необхідні для організації діяльності наглядової ради, в межах її повноважень.

17. Заступник голови наглядової ради обирається на засіданні наглядової ради з числа її членів простою більшістю голосів від її складу. Особа, кандидатура якої поставлена на голосування, не бере участі у голосуванні з цього питання.

Особа, яка переобирається, не бере участі у голосуванні.

Заступник голови наглядової ради виконує обов'язки голови наглядової ради за його відсутності або у разі неможливості виконання ним своїх обов'язків.

18. Секретарем наглядової ради є працівник закладу охорони здоров'я, обраний на засіданні наглядової ради простою більшістю голосів від її складу за поданням керівника закладу охорони здоров'я. При цьому член наглядової ради не може бути секретарем наглядової ради.

Секретар наглядової ради може обіймати окрему посаду або здійснювати свою діяльність за сумісництвом. Секретар наглядової ради отримує винагороду за свою діяльність від закладу охорони здоров'я.

Секретар наглядової ради:

1) надає допомогу членам наглядової ради в отриманні інформації, необхідної для належного виконання членами наглядової ради своїх посадових обов'язків;

2) організовує ознайомлення членів наглядової ради з внутрішніми документами закладу охорони здоров'я, рішеннями власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу), протоколами засідань наглядової ради, її комітетів, експертними висновками, а також з основними фінансовими та іншими документами;

3) готує проєкт плану роботи наглядової ради з урахуванням пропозицій її членів;

4) забезпечує підготовку та проведення засідань наглядової ради та її комітетів, у тому числі з використанням засобів електронного зв'язку (відео- та голосових конференцій тощо);

5) повідомляє членам наглядової ради про проведення чергових та позачергових засідань наглядової ради;

6) забезпечує подання членам наглядової ради не пізніше ніж за 5 робочих днів до чергового засідання наглядової ради порядку денного та відповідних інформаційних матеріалів;

7) забезпечує підготовку проєктів документів до засідань наглядової ради та її комітетів;

8) організовує процедуру ротації членів наглядової ради;

9) веде, зберігає та оприлюднює протоколи засідань, рішення та інші документи, видані наглядовою радою, організовує їх підписання;

10) веде облік присутності членів наглядової ради на її засіданнях;

11) здійснює облік та реєстрацію вхідної та вихідної кореспонденції, на/від наглядової ради, та організовує підготовку відповідних відповідей;

12) забезпечує інформування громадськості про діяльність наглядової ради;

13) здійснює інші повноваження і виконує доручення голови та заступника наглядової ради, пов'язані з організацією її діяльності.

19. Наглядова рада утворює комітети, до складу яких входять як члени наглядової ради, так і залучені постійні чи тимчасові зовнішні та внутрішні експерти (за згодою), які надають наглядовій раді допомогу у здійсненні її повноважень шляхом вивчення та розгляду питань, що належать до компетенції наглядової ради. При цьому працівники закладу охорони здоров'я можуть бути залученими до діяльності комітетів як постійні внутрішні експерти.

20. У складі наглядової ради утворюються такі постійно діючі комітети:

1) комітет з аудиту,

2) комітет з етики та медичної практики та

3) комітет з якості медичної допомоги і безпеки пацієнтів.

Головами постійно діючих комітетів наглядової ради можуть бути винятково незалежні члени наглядової ради (представники громадськості). За рішенням наглядової ради можуть утворюватися також інші постійно діючі або тимчасові комітети.

У разі залучення зовнішніх експертів до складу комітетів їм може сплачуватись винагорода, визначена у цивільно-правовому договорі між відповідним експертом та закладом охорони здоров'я.

21. Функції та повноваження комітетів наглядової ради, їх структура, порядок залучення зовнішніх експертів до роботи комітету, а також інші питання, пов'язані з діяльністю комітетів, визначаються наглядовою радою в положенні про відповідний комітет при ухваленні рішення про створення відповідного комітету та оформлюються у вигляді додатку до протоколу засідання наглядової ради, на якому ухвалено рішення про створення комітету.

22. За результатами розгляду комітетом наглядової ради певних питань оформлюються рішення, які надаються наглядовій раді до розгляду.

VII. Організація роботи наглядової ради

23. Організаційною формою роботи наглядової ради є чергові та позачергові засідання. Засідання наглядової ради проводяться у формі спільної присутності її членів у визначеному місці (переважно за місцезнаходженням закладу охорони здоров'я) для обговорення питань порядку денного та голосування. У разі необхідності засідання наглядової ради у формі спільної присутності може проводитися з використанням засобів електронного зв'язку (відео- та голосових конференцій) за умови, що кожен член наглядової ради, який бере участь у такій конференції, може бачити і чути (або принаймні чути) та спілкуватися з усіма іншими учасниками засідання наглядової ради.

24. Наглядова рада провадить свою діяльність за щорічними планами роботи (робочими планами), які формуються на підставі пропозицій її голови та членів. У робочому плані обов'язково зазначаються ключові показники ефективності наглядової ради, над досягненням яких має працювати наглядова рада. До таких показників, зокрема, належать:

- 1) виявлення системних проблем закладу охорони здоров'я та розроблення політик для їх вирішення;
- 2) підвищення інвестиційної привабливості закладу охорони здоров'я;
- 3) побудова системи внутрішнього контролю закладу охорони здоров'я;
- 4) забезпечення функціонування оцінки якості медичної допомоги;
- 5) стан виконання стратегії закладу охорони здоров'я.

25. Засідання наглядової ради проводяться у міру необхідності, але не рідше ніж один раз на квартал. Засідання наглядової ради вважаються правоможними за наявності кворуму, який полягає у присутності двох третин її членів, не менше ніж половина з яких є незалежними членами наглядової ради (представниками громадськості).

26. Позачергові засідання наглядової ради скликаються на вимогу голови наглядової ради, власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу), керівника закладу охорони здоров'я та/або однієї третини членів наглядової ради. Вимога про скликання позачергового засідання наглядової ради повинна містити обґрунтування питання, яке вимагає обговорення. У разі відсутності голови та заступника голови наглядової ради на позачерговому засіданні функції головуючого на такому засіданні виконує член наглядової ради, обраний простою більшістю голосів членів наглядової ради присутніх на засіданні (за наявності кворуму).

27. Засідання наглядової ради проводяться у відкритому або закритому режимі. У разі коли на засіданні наглядової ради розглядаються питання, пов'язані з інформацією з обмеженим доступом, за рішенням наглядової ради засідання

проводяться у закритому режимі.

28. Рішення наглядової ради приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів її членів, присутніх на засіданні. У разі рівного розподілу голосів проводиться повторне голосування.

Голова наглядової ради не має права вирішального голосу при рівному розподілі голосів.

29. Член наглядової ради бере участь у засіданні особисто і не може передавати свій голос іншій особі. Кожен член наглядової ради під час голосування має один голос.

30. Розгляд питань, що виносяться на засідання наглядової ради, та прийняті за результатами засідання рішення фіксуються у протоколі.

Протокол підписується головою (у разі відсутності голови — заступником голови) та секретарем наглядової ради і надсилається усім членам наглядової ради.

Члени наглядової ради, не згодні із рішенням наглядової ради, зафіксованим у протоколі, письмово викладають свою окрему думку, яка додається до протоколу і є його невід'ємною частиною.

31. Рішення наглядової ради доводяться до відома власника закладу охорони здоров'я (уповноваженого ним органу) та керівника закладу охорони здоров'я для розгляду та вжиття відповідних заходів і оприлюднюються на офіційному вебсайті закладу охорони здоров'я з урахуванням вимог законодавства щодо інформації з обмеженим доступом.

32. Наглядова рада подає власнику закладу охорони здоров'я (уповноваженому ним органу) річний звіт про свою діяльність та вжиті нею заходи, спрямовані на виконання робочого плану, за відповідний календарний рік не пізніше 31 травня року, що настає за звітним. Річний звіт має містити розділ із обов'язковим зазначенням статусу виконання затверджених ключових показників ефективності наглядової ради та оцінку діяльності членів наглядової ради.

33. У разі визнання діяльності наглядової ради незадовільною на підставі незалежного оцінювання, проведеного зовнішнім аудитором (аудиторською фірмою), власник закладу охорони здоров'я (уповноважений ним орган) ухвалює обґрунтоване рішення про формування нового складу наглядової ради.

Члени наглядової ради, діяльність якої визнано незадовільною, не можуть входити до наступного складу наглядової ради.
